

GOSPODARSKI LIST

za tržaško okolico.

Uradno glasilo

kmetijske in vrtnarske družbe za Trst in okolico.

— * Sodelovanjem odbora urejuje **Ivan Fajdiga** družbeni tajnik. * —

Izhaja prvi dan vsacega meseca.

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v Trstu, via Geppa št. 14, I. nadstropje, v uradu Kmetijske in vrtnarske družbe.

<p>CENA LISTU: za plačujoče ude glavne družbe in podružnic brezplačno, za neude 50 nvč. na leto; posamezne številke se dobodo v uredništvu lista po 5 nvč.</p>	<p>CENA INSERATOM: Oglase se plačuje po dogovoru z ozirom na prostor v listu in sicer od 50 novčičev višje.</p>	
Stev. 6.	V Trstu, 1. novembra 1898.	Leto I.

Vsebina: Tretji občni zbor Kmet. in vrt. družbe (Konec). — Skrbimo za namizno grozdje. — Kako sodijo drugi o naših razmerah? — Kako zboljšati domačo živinorejo? — Tržaško vinotrštvo leta 1896 in 1897. — Upravne vesti tržaške kmetijske družbe. — Razne vesti. — Oglasi.

Gretji redni občni zbor.

Kmetijske in vrtnarske družbe za Trst in okolico dne 24. julija 1898
(Konec.)

K točki „razni predlogi“ so se oglasili za besedo zborovalci Martin Pečar iz Lonjerja, Josip Grgič iz Padrič in Fran Žitko iz Trsta in od glavnega odbora gg. dr. Pretner in dr. Pertot.

G Martin Pečar spomni prvič zadeve s poljskimi čuvaji, izražajoč svojo nevoljo na netaktnem postopanju tržaškega magistrata, ki je odpustil prejšnje, dasi ne posebno dobre, čuvaje kar meni nič tebi nič, brez da bi poskrbel za to stvar na kak drug način, dobro vedoč, da okolica brez čuvajev biti ne more in ne sme. Predlaga, naj bi se istotako vzel magistratu lov na skupnem okoličanskem svetu, za kateri lov magistrat itak ne plačuje dolžne pristojbine. Zeli, da se poskrbi za ta denar, kateri bi se naj potem obrnil za vzdrževanje čuvajev, ter prosi glavni odbor, naj bi se on pobrigal za to, da se ta kočljiva zadeva reši.

Nadalje predlaga govornik, naj bi glavni odbor družbe ukrenil, da se zniža članarina za ude kmetijske družbe in njeuinih podružnic, ali vsaj za poslednje, ker bi potem raje pristopali in lože plačevali.

G. Josip Grgič stavi v imenu kmetovalcev iz gornje okolice predlog, naj bi se glavni odbor kmetijske družbe tržaške potegnili za to, da se razdeli skupni občinski svet v tržaški okolici mej posamezne opravljene posestnike in da se ta razdelitev prej ko prej

izvrši. Svoj predlog utemeljuje s tem, da bi taka razdelitev bila v veliko korist okoličanskim kmetovalcem, ki bi radi obdelovali dotični svet, mesto da leži zdaj mrtev in neploden, pravnata puščava, istotako bi služila razdelitev v povzdigo domačega kmetijstva, za tem pa bi donašala tudi državi na davkih več nego donaša ta svet danes. Predlaga o tem resolucijo.

G. Fran Žitko omenja v oziru poljskih čuvajev pravic istih v pogledu na prestopke, kar se tiče kaznjivosti prestopkov. Po njegovem prepričanju je vladala dozdej malomarnost v tem oziru, prosi pojasnila glede kompetence oblasti za kaznovanje prestopkov.

K omenjenim predlogom dostavlja v prvo gospod predsednik Ivan Goriup in sicer: a) na predlog g. M. Pečarja glede poljskih čuvajev, da so bili v tej zadevi okoličanski zastopniki pri. Nj. ekscelenci c. kr. namestniku ga interpelovati, da v tej stvari kaj stori. Njeg. ekscelenca pa je odgovoril, da v prvi vrsti ne more siliti magistrata, da vzdržuje čuvaje in ako bi se ga sililo, bi utegnilo imeti posledico, da se zviša obč. doklado na zemlj. davek, kar pa bi bilo še slabeje. Glavni odbor družbe je na to vložil prošnjo na c. kr. namestništvo, kakor je ista bila objavljena v 2. štv. „G. lista“ in je želeli, da visoka vlada re-i to zadevo v smislu omenjene prošnje, kar bi bilo še najbolje.

b) na predlog M. Pečarja glede znižanja članarine, da se mora za to točko sklicati posebni izvanredni občni zbor, ki bi stavil na dnevni red zborovanja „p r e m e m b o d r u š t v e n i h p r a v i l“, kar ne stoji na današnjem dnevnem redu. Tak zbor se skliče v kratkem ;

c) na predlog g. Josipa Grgiča glede razdelitve občinskega sveta, da se mu zdi ta predlog jako umesten, ker je iz razlogov, stavljenih od predlagatelja samega, nujno, da se taka razdelitev izvrši. Potem pa obstoji tudi nevarnost, da si utegne tržaški magistrat polagoma prilastiti pravico do tega sveta, kar se je že po nekod tudi zgodilo in se hoče še dogajati. Podpira v tem pogledu predlog za resolucijo.

G. dr. Pretner pojašnjuje v zadevi poljskih čuvajev stvar v toliko, da sta poleg one, katero je nastopil glavni odbor družbe s svojo prošnjo, le še dve poti: 1. da okolica sama oskrbi čuvaje in in jih plačuje, pri čemer je pa vprašanje, ali bi prispevali vsi posestniki redno s plačili in 2., da bi naše podružnice vzele vso stvar v roke, potem pa prosile visoko vlado za podporo. Ostaje še toraj najizvršljivejša pot naše prošnje tako, da vlada oskrbi s pomočjo c. kr. polic ravnateljstva zaprisežene čuvaje, magistrat pa dovoli zneske, iz katerih bi se plačevali čuvaji. To je tudi popolnoma naravno, ker ako mora okolica plačevati svoje občinske doklade, mora tudi magistrat storiti za okolico, česar nujno potrebuje.

Predlaga v tem pogledu resolucijo :

„Visoko c. kr. državno namestništvo se naprosi, da visokoisto ugodi naši prošnji v tej zadevi, objavljeni v 2. šte. „Gosp. lista“.

Resolucija se jednoglasno sprejme. — Kar se tiče lova, omeni govornik, bi bilo dobro, da se spremeni lovski zakon, kar pa spada



v kompetenco deželnega zbora. Glede lovske zakupnine, ki jo dobiva mestni magistrat za lov v tržaški okolici in ki znaša 850 gld. za leto, dostavlja pa, da bi se morala ta zakupnina razdeliti mej posestnike po obsegu zemljišč posameznega posestnika in potem izplačati vsakemu posameznemu posestniku. A posameznim posestnikom v tržaški okolici se ne izplača zahtevati svoje deleže na lovski zakupnini, ker bi bili isti tako majhni, da bi težko presegli stroške za pobotnice itd. Pač pa je gospod govornik mnenja, naj bi se naši okoličanski zastopniki potegnili v mestni seji za to, da se lovska zakupnina, katero si pridržuje magistrat, četudi pripada posestnikom v tržaški okolici, porabi za kmetijske svrhe tržaške okolice.

Na vprašanje g. Žitka glede kaznjivosti in kaznovanja prestopkov na polju in v vinogradu, pojašnjuje govornik, da so za to kompetentni občinska in sodnijska oblast. V slučajih samega poškodovanja na lasti mora kaznovati občina, v slučajih tatvine pa sodišče. Čuvaji pa morajo naznanjati vsak posamezni slučaj in dovajati zločince k oblasti. Vse to se do zdaj ni zgodilo in bi bilo v prihodnje strogo paziti na to, da se način poljskega varstva izvaja natančneje, kakor se je v preteklem.

V pogledu razdelitve občinskega sveta omenja gosp. dr. Pretner, da so se take razdelitve izvršile že skoro povsod drugod, le v tržaški okolici ne pride do tega, ker dela zapreke magistrat s tem, da si hoče prisvojiti pravico do teh zemljišč. Ta zemljišča niso bila nikdar last tržaške občine, marveč so last posameznih vasi v okolici. Magistrat je sicer že skušal, da vpiše ta svet na ime tržaške občine, a sodišče je že enkrat tako prošnjo odbilo magistratu. Vender pa se mu je posrečilo pregovoriti posestnike pri sv. Alojziju, da so odstopili svoje pravice na skupnem zemljišču dotičnega okraja magistratu, ki je zdaj intabuliran kakor lastnik tamošnjega sveta. To se je zgodilo vsled neprevidnosti zastopnikov dotičnega okraja. Nekaj tacega pa namerava magistrat tudi za vso okolico in zatoraj išče potov, da bi to svojo namero izpeljal. Magistrat se naslanja na to, da ima tržaški župan pravico do uprave vsega občinskega imetja in ker je ta svet tudi občinsko imetje, čeravno le posameznih vasi v okolici, hoče najti magistrat pravno obliko, pod katero bi mu bilo mogoče izpeljati svoj načrt.

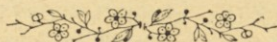
Zategadel je nujno, da se prej ko prej izvede ta razdelitev in stavi sledečo resolucijo :

1. „Občni zbor Kmetijske družbe smatra za neobhodno korist in potrebo za kmetovalce in gospodarstvo tržaške okolice, da se razdeli skupni svet mej opravičene posestnike dotične vasi in

2. Visoko c. kr. vlado se naprosi, da omogoči in pospešuje to razdelitev“.

Resolucija se je vsprejela soglasno. Ob enem se je sprejel predlog g. dr. Pertota, da se naroči odboru „Kmet. in vrt. družbe“, da isti vso zadevo dobro prouči in potem stori primerne korake na način, kakor je najboljše v korist okoličanskih kmetovalcev. Na to zaključí g. predsednik zborovanje, izrekši zahtvalo vis. c. kr. vladi

za izkazano blagonaklonjenost glede državnih podpor, zahvalo odboru Čitalnice ki je prepustil prostor za zborovanje, zahvalo gosp. advokatu dr. Pretnerju za njegovo plodonosno delovanje v korist družbi in naposled zahvalo predsednikom podružnic in njihovim odborom za kar najkrepkeje sodelovanje v prospeh domačega kmetijstva ter pozove zborovavce z ozirom na to, da zboruje občni zbor tržaške kmetijske družbe letos v jubilejskem letu Njeg. Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. kakor pravega zaščitnika vsega napredka, da izrazi svoje spoštovanje do milega Vladarja s trikratnim živio-klicem. Isto se je navdušenjem zgodilo



Skrbimo za namizno grozdje.

V teh časih, ko nam razne nezgode v vinogradih in pa nezonsna davčna bremena jemlje skoro vse veselje do obdelovanja, treba bode resno misliti na to, kako vsaj pomnožimo svoje dohodke od pičlega pridelka v vinogradu.

Vino nam ne donša več toliko dobička, da bi se izplačalo delo, treba se toraj vreči na drugo stran pridobivanja z vinogradom, to je pa kupčija z namiznim grozdom.

Kako dobro se proda zgodujo namizno grozdje, o tem menda ni treba našim trtorejcem še le pripovedovati, saj je znano, da je po 30—40 kr. kilogram in še dražji v času, ko družega grozdja še ni. —

Da je baš tržaška okolica kakor poklicana za vzgojo namiznega grozdja, za to je več ko eden pogoj, prvo pa je neposredna bližina mesta, kjer prebiva veliko število zelo premožnih ljudi. Na tržaškem trgu je ob času, ko je zrelo namizno grozdje, vse premalo tega sadeža, ki gre s slastjo v denar. Zato je bilo že od več strani čuti nevoljnih opazk, da tukajšni kmet ne ve, kaj je zanj dobro ali pa je prelén, da bi si pomagal.

Na kratko rečeno: nujno svetujemo, da se naši vinogradniki nemudoma oprimejo te vrste dohodka in oni, kateri imajo že ameriško podlago, že takoj spomladi cepijo več vrst prikladnega zgodnega grozdja. Za cepiče naj se dosti zgodaj oglasijo, da jim jih priskrbimo mi.

Na ameriški podlagi se da s prav dobrim vspehom vzgojiti namizno grozdje, posebno takozvana rumena avgustana, ki je zrela že avgusta meseca. Pa tudi druge vrste se dajo vzgojiti na ameriški podlagi. Te so: francoska rumena „precot de Malingré“, zgodnji rudeči veltlinec, rdeči španjol, rumeni hrustljati španjol, muškati španjol, modra portugalka, črni muškat, rujavi muškat, beli damascenec, (jagode debele kakor najdebelejše črešnje) muškat Ottonel, Buckland Swettwater (jagode debele kakor slive) muškat alexandrinec (istotako debele jagode) in veliki Kolman, (jagode debele kakor drobna jabolka). Več družih vrst, katerih vsih radi pomanjkanja prostora ne moremo tu naštevati, je priporočati v vzgojo.

Seveda pa potrebuje vzgoja zgodnega namiznega grozdja v prvi vrsti primerne skrbi in pazljivosti od strani vinogradnika. Glavno je, da sadimo te trte na zelo tople in proti močnemu vetru zavarovane kraje in da jim dobro gnojimo. Zatoraj naši odprti vinogradi niso primerni vzgoji namiznega grozdja, ker so tu trte izpostavljene močni burji, marveč bi kazalo te trte vzgajati le ob zidovih na latnikih in ob poslopjih in v špalirjih. K večjemu bi v vinogradih zamogli postaviti solnčne stene iz lesa ali zida, ki bi branile trto pred vetrom. Na tacih krajih je saditi trto za namizno grozdje v razdaljah po 1.50 m. ali še bolje dva metra vsaksebi. Te trte se spomladi položi po zemlji in se jih vtakne s koncem tri oči v zemljo. Na ta način potem krepko poženo mladike, katere se primerno napeljava po latnikih.

Kar se tiče réza je opomniti, da bi kazalo obrezovati te trte na takozvane prerezavke. Prerezavka je mlada trta, rezana na en sam napnec petih do šestih očes, kateri se naravnost kvišku priveže.

Več o tem se bode še dalo govoriti, mi za v prvo našim članom ne moremo dovolj polagati na srce, da začnejo resno vzgajati namizno grozdje. Naše tople podnebje je kakor ustvarjeno za to vzgojo. V početku bode malo več dela, ki pa nam bode stokrat povrneno z lepim dohodkom, ki ga prinaša fino namizno grozdje.



Kako sodijo drugi o naših razmerah?

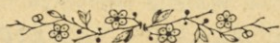
S. Proška 14. okt.

Nemški, na Dunaju izhajajoči vinarški list „Wein Zeitung“ piše z dne 24. sept. t. l. o tržaškem trtorejstvu sledeče:

Prihodnji teden prične se tukaj trgateg. Kakor je bilo pričakovati, se bode ista obnesla zelo slabo. Razun tega, da je trta sploh slabo narodila, zadrževala jo je skrajna suša na razvitku. V tržaški okolici in na Krasu je v dobi dveh mesecev samo enkrat malo rosilo, toliko da je bilo zmoceno perje, sicer nismo imeli ni kaplje dežja. Vode toraj silno primanjkuje, kar se čuti tudi v mestu samem. Mestna občina je najela voznikov, ki ves dan vozijo vodo v okolico. Da se ob takih razmerah ne more razviti nobena rastlina, je umevno. V vinogradih so tla pokrita z listjem kakor v pozni jeseni. Le peronospora se v tej vročini ni mogla tako razviti, tembolj pa je vladal oïdium, ki je naredil mnogo škode. Pod tako žalostnimi odnošaji ni čudo, ako se pri nas le malo kateri vinogradnik odloči za prenovljenje vinograda, kajti velikanski davki (največji v Avstriji), nobene podpore od strani dežele, radi tega tudi le malo od strani države (brezobrestnega posojila, kolikor je meni znano, še ni živ krst dobil); davki se sploh ne odpisujejo, cepiče se tudi ne deli ali pa k večjemu po par sto za vso okolico. Strokovni pouk je zelo nedoštaten (kajti samo dva popotna učitelja za vse Primorje pač ne moreta dosti opraviti, treba bi bilo toraj popotnih učiteljev nastaviti še osobito za vinarstvo). Vse pa opustošeno po trtni uši! Razun tega pa také vremenske

razmere, kakor letos — ni toraj čuda, ako vinogradnik obupuje in je prisiljen vse obnovljenje opustiti. V vseh drugih kronovinah si prizadevajo poslanci in poklicani možje, da pomagajo vinoreji na noge, le pri nas se ne briga noben človek za to. Ako pojde tako naprej, stale bodo ondi, kjer stoje zdaj še slabe trte, a kjer so bili pred leti še krasni vinogradi, same akacije ali borovec, ali pa bodo gole stene služile v zavetje gadom in drugi strupeni golazni.

To so precej bridke besede o naših tržaških gospodarskih razmerah, a so popolnoma resnične! Res je, ako se ne bode za nas brigal noben človek, da mora praprasti ne samo naše vinogradništvo, ampak vse tržaško kmetijstvo. Kaj pa bode potem? Mi nimamo nobenega, ki bi nam prinesel rešitev, dokler ni prepoznano. Naši politični nasprotniki še gotovo vse store, da bi bilo prej ko prej konec našega gospodarstva, a od naše strani se tudi ne gane nikdo, dasi bi se lahko. Ali se res namerava izročiti in prepustiti nas gotovi pogubi? Tržaška okolica menda več ko v enem oziru zasluži, da se ji gospodarski pomaga na noge in v tem oziru se obračamo z zaupanjem do naše ugledne kmetijske družbe, da se nas vsaj ona usmili. Mi smo politični zares zavedni ljudje, ali kaj nam pomaga vsa politična zavest, ako naposled ne bo kaj utakniti v usta? O tem prosimo, naj se dobro premišlja, da ne bo nazadnje težke odgovornosti!



Kako zboljšati domačo živinorejo?

Da se dobra stvar utrdi med ljudstvom, da se je isto oprime v svojo korist, treba večkrat govoriti o njej.

O zboljšanju živinoreje se govori in piše v enomer povsodi in tudi na naših tržaških tleh ne pozabljamo te važne točke gospodarstva.

Toda zdi se mi, da se še vse premalo potegujemo za napredek v živinoreji na tržaških tleh. Ali je mar naša živinoreja tako izvrstna, v tako dobrem stanju, da si boljšega želeči ne moremo? — Bog ve, da temu ni tako!

Marveč naš živinorejski položaj in vse, kar je v zvezi z istim, je tako slab kakor malo kje v celi Avstriji, in kakor se sme po pravici trditi, da je glede trtoreje in družega kmetijskega blagra tržaški kmet v jako revnem in žalostnem položaju, istotako smemo trditi glede njegove živinoreje in kar je v zvezi s poslednjo.

Da se o tem prepričamo, samo treba pogledati, kako je drugod. Toda to prepričanje je za našega okoličana skoro nemogoče, ker se navadno ne gane leto in dan od svojega kamnitega praga, da bi malo pogledal, kako živijo in napredujejo drugod; njemu je svet takorekoč ograjen z neprestopnim zidom, čeravno imamo železnice pred nosom.

Nedavno temu smo v „Gospodarskem listu“ prinesli poročilo o Švedski in povedali, kako napreduje ondi živinoreja. Toda ni potreba hoditi po vzgleda na Švedsko, nahajamo jih mnogo bliže, v sosednji Kranjski.

Kako Kranjska v tem pogledu napreduje, nam so v dokaz velike svote, ki jih vsako leto izdaje za plemensko živino in za povzdigo živinoreje sploh, vsakoletno premovanje raznih vrst živine, vedno rastoče število mlekarskih zadrug in drugih takih koristnih naprav, ktere so našim kmetom še popolnoma neznane. Pri nas še vse spi, vse je pozabljeno, nikdo se ne gane, da bi ponudil zanemarjenemu kmetu toliko potrebne pomoči in spodbuje.

In vendar ni nobenega opravičenega uzroka k temu! Res je, da so razmere tu mnogo slabeje nego drugod, posebno pa je krivo primanjko vanje krme. Na tleh, katera pokriva kamenje mesto trave, se živinoreja težko razvija. Vendar pa tudi v tem pogledu ni baš tako zlo, kakor bi se mislilo. Resnica je, da se krmi v tržaški okolici okoli 2—3 tisoč glav goveje živine, da se izrejšajo v Lipici imenitni in visoko cenjeni konji in da je po nekod, zlasti v naši gorenji okolici, žival prav lepa in da tla in podnebje nikakor niso neugodne za živinorejo. Iz tega bi se dalo sklepati, da tudi s krmljenjem nismo tako pri kraju in da to ni glavni vzrok, da naša živinoreja ne cvete. Pa tudi krma se da pomnožiti v našem kraju, ako hočemo. Za to je seveda treba dela in zopet dela. Ako se n. pr. izvrši razdelitev občinskega sveta v okolici, bodo imeli dotični lastniki veliko prilike razširiti pašnike in jih spremeniti v plodovite travnike.

Potrebno bi bilo seveda, da bi dosegli svoboščino davkov od razdeljenega sveta za tako dolgo, da se nam povrnejo stroški in trud, ki jih utegnemo imeti s spremenjenjem sedanjih kraških goličav v krmonosne travnike. Za to bode treba posebnih korakov pri slavni vladi.

Ker pa je do tistihmal morda še nekaj let, misliti moramo pa vendar že v naprej, kako bi si pomnožili že danes dohodke ob živinoreji. Nekateri naši kmetovalci kar verjeti ne morejo, da se da pomnožiti dohodek ravno ob mlekarstvu. Mlekarstvo, ki bi lahko bilo za naše okoličane, posebno v sedanjih slabih časih najboljša in skoraj edina podpora, ki jih zamore rešiti od gotove pogube, zgubiva se in prehaja iz rok naših kmetov v tuje; konkurenca tujih špekulantov podi našega okoličana tudi iz tega polja in on mora od daleč gledati kako drugi kruh jedo, ktere ga so njemu iz ust vzeli.

Mlekarstvo se zamore in mora povzdigniti na tržaških tleh; s tem ne odnehamo prej že mi, katerim je resnično pri srcu blagostanje našega človeka!

Da pa to dosežemo treba nam je veliko delovanja na razni strani, prvo nam je skrbeti za dobra mlečna plemena goveje živine.

Ena najboljših mlečnih plemen je belansko belo-rudeče pleme. To je že izkušeno na večjih krajih in to pleme bi dobro bilo upejljati tudi pri nas. Dalje je urediti zadevo s plemenskimi biki.

Že to dokazano dejstvo, da ob sedanjih plemenskih razmerah v tržaški okolici pride na enega bika povprečno 300 krav, je pravo spričevalo o škodljivem postopanju z našo živinorejo, katero postopanje, ako bode šlo tako naprej, ne samo da uniči v nekaj letih ves naš živinski pridelek, ampak sploh živinoreja mora pone-

hati. Treba je, da v tej stvari storimo nekaj samostojnega, neodvisno od laške družbe. Mi smo izprevideli, da si moramo pomagati sami, kakor vemo in znamo.

Ako imamo dobro mlečno žival, se nam pomnoži tudi dohodek na mleku in s tem dohodkom si zopet lahko opomoremo na drugo stran. Tu samo en vzgled.

Koliko je pri nas živinorejcev, ki leta in leta donášajo mleko za dolg in za obresti od dolga v hiše, kjer so jim posodili denarja, da so si kupili kravo itd. Ali ne bi bilo dobro, da se to žalostno robovanje prej ko prej neha, da se taki siromaki prej ko prej otmó iz tega strašnega suženjstva, ki jim gloje s težko skrbjo na srcu noč in dan.

Na kateri način pa bi se to ložje zgodilo, kakor z zboljšanjem mlečne živine in pomnoženjem dohodka na mleku?

Mlekarske zadruge bodo pravo zavetje proti kapitalizmu, ki tudi na tem polju zatira življenje siromaka.

Zadruga bi skrbela za zboljšanje živali, ona bi skrbela za koristnejše razpečevanje mleka in bi gledala na to, da se ne zadolže živinorejci. Dosedanji dolgovi pa bi se s pomočjo zadruge prej ko mogoče poplačali. Ta zadruga bi v rečeh živinoreje pomagla z denárnimi podporami in sploh postavila našo živinorejo na trdna samostojna tla. Poleg zavarovalnice je mlekarska zadruga jedna največjih potreb našemu živinorejcu. Oprimimo se te misli torej z vso resnóbo in premagajmo vse pomisleke. Naša kmetijska družba pa nam pojde v vsem krepko na roke. Prično naj v gorenji okolici, kjer so še nekako bolj pogumni in drugi naj jim slede. Upamo, da naše besede ne bodo glas upijočega v puščavi.

Tržaško vinotrštvo leta 1896 in 1897.

Po letnem poročilu tržaške trgovinske in obrtne zbornice za leto 1897 je znašal skupni uvoz vina lansko leto 831.004 kvintalov vrednosti glđ. 11.722.328 in skupni izvoz 680.301 kv. v vrednosti glđ. 9.580.850.

Pripeljalo se je vina v Trst tudi lansko leto največ po morju namreč 760.437 kvint. in sicer iz sledečih krajev:

	1897	1896
	met. stotov.	
Iz južne Italije	295.587	130.454
„ Sicilije	232.413	236.143
„ avstro-ogerskih pristanišč	165.247	186.645
„ Grške	34.596	41.852
„ Turške	19.881	18.435
„ Ligurije in Sardinije	9.371	2.001
„ Benečije	1.077	2.324
„ Cipra	764	962
„ Francije	507	526
„ drugih raznih krajev	994	554
Skupaj	760.437	619.896

Prekmorski uvoz se je torej pomnožil od leta 1896 za 140.541 kvint. in sicer iz južne Italije za 165.133 kv., iz Ligurije in Sardinije za 7370 kv. in iz Turčije za 1446 kv.; znižal pa se je iz avstro ogerskih pristanišč za celih 21.398 kv. in to vsled slabih letinj v notranje avstrijskih in ogerskih obmorskih pokrajinah, iz Grške za 7256 kv. največ zaradi vojnih nemirov na balkanskem poluotoku, iz Sicilije 3730 kv. in iz Benečije za 1247.

Iz pokrajin na suhem pa se je uvozilo v Trst leta 1897 70.567 kv. nasproti 126.044 kv. predlanskega leta, toraj za celih 55.477 kv. ali 44 od sto manj.

Tu označene številke uvoza se razdele sledeče na posamezne pokrajine na suhem :

	1897	1896
	met. stotov	
Primorje in Kranjska . . .	61.644	119.650
Ogerska	3.822	2.228
Italija	1.334	685
Štajerska	1.263	948
Niže in gornje Avstrijska .	1.241	1.437
Nemčija	435	569
Razne dežele	828	527
Skupaj	70.567	126.044

Primanjkljaj uvoza na suhem izvira toraj iz manjšega importa iz Primorja in Kranjske za 58.006 kv. in iz naraščaja iz Ogerske za 1594 kv. in iz Italije za 649 kv.

Vsled večjega vprašanja zlasti iz notranjih krajev po italijanskih vinih je narastel izvoz iz Trsta na suhe kraje od 550.430 kv. leta 1896 na 622.333 kv. preteklo leto.

Od teh številok izvoza pripadejo na razne dežele sledeče množine :

	1897	1896
	met. stotov	
Na Niže in gorenje Avstr. .	309.512	249.012
„ Ogersko	83.197	112.199
„ Štajersko	52.554	44.087
„ Primorje in Kranjsko . .	41.838	26.858
„ Češko	41.000	29.785
„ Moravsko in Šlezijo . . .	24.717	19.653
„ Nemčijo	17.109	25.568
„ Švico	14.919	14.025
„ Srbijo	12.360	2.067
„ Tirolsko in Voralberško .	12.083	16.155
„ Galicijo in Bukovino . . .	4.705	4.600
„ Koroško	3.987	2.333
„ Francijo	2.448	3.090
„ Rusijo	949	692
„ razne druge dežele . . .	955	306
Skupaj	622.333	550.430

Izvozilo se je toraj vina iz Trsta po suhem lansko leto celih 71.903 kv. več od leta 1896. Največ ga je šlo na Niže in Gorenje Avstrijsko, namreč 60.500 kv. več od leta 1896. V Primorje in na Kranjsko se ga je izpeljalo 14.980 kv. več, kakor leta 1896, na Češko 11.215 kv., na Štajersko 8467 kv. in v Srbijo, ki je vsled raznih vladnih prememb omogočila višji uvoz tujih, zlasti — italijanskih vin, 10.293 kv. več kakor leta 1896. Manje pa se ga je izvozilo na Ogersko, to pa zato, ker se je Ogerska sploh bolj naslonila na Reko in ki je pokrila svojo upotrebo na vinu katera je bila lansko leto precej izdatna, od importa iz Reke, namreč 29.002 kv.; manje se ga je tudi izvozilo v Nemčijo namreč skupaj za 8459 kv. in na Tirolsko, Solnograško in Vorarlberško za 4072 kv. od leta 1896.

Izvoz preko morja je dosegel v preteklem letu množino 57.948 kv. in se je zvišal od leta 1896 za celih 9257 kv. kar prihaja deloma od tod, ker se je v poslednjih dveh letih izvozilo več vina v severno in srednjo Italijo, dočim se je izvoz na druge kraje celo izdatno znižal.

Upravne vesti tržaške kmetijske družbe.

VABILO.

V nedeljo dne 20. t. m. priredi naša kmetijska družba svoj izvanredni občni zbor in sicer v prostorih „Slovanske Čitalnice“ v Trstu ulica S. Francesco št. 2.

DNEVNI RED:

- 1.) Sprememba društvenih pravil: a) v pogledu spremenitve društvenega naslova; b) znižanja članarine za družbene podružnice.
- 2.) Volitev pregledovalcev računov. — 3.) Razprava o stanju živinoreje v tržaški okolici. — 4.) Razgovor glede razdelitve občinskega sveta. — 5.) Posvetovanje o uredbi poljskega varstva. — 6. Razni predlogi in nasveti.

Z ozirom na to, da se je glavnega občnega zbora dne 24. julija t. l. vdeležilo le prav malo število kmetovalcev in prijateljev kmetijstva ter se že radi tako slabe udeležbe ni mogla razviti nobena plodovita razprava, vabi odbor družbe kar najtopleje, da se tega izvenrednega občnega zbora udeležijo naši člani in vsi za blagor našega kmeta zares uneti prijatelji. Da je zanimanje za gospodarski napredek pri nas veliko, o tem smo prepričani, vendar pa je uzrok temu, da se na važnih shodih ne snidemo v zadostnem številu, pač jedino ta, da smo premalo zgovorjeni. Do 20. t. m. je torej zdaj časa dovolj in upamo, da se cenj. udeležniki pripravijo.

Razne vesti.

Popravek. V zadnji številki našega lista se je urinila pomota da je bil v poročilu z rojanske podružnice imenovan blagajnikom Anton Piščanc, dočim je bil izvoljen blagajnikom g. Tomaz Sosič, posestnik v Rojanu št. 59.

Poljskega čuvaja si je izvolila vas sv. Križ v osebi g. Iva na Tence in sicer za zemljišča, katera premore sv. Križ v občinah Komen in Sežana, dočim čuvaja za zemljišča v tržaškem okraju še pričakujejo in bi radi znali, kako se ta zadeva zasuče. Sv. Križ poseduje zemljišča tudi v okraju Tržič („Monfalcone“) toraj ne zadostuje jeden čuvaj za vsa Križka posestva, marveč treba jih več.



EMERI

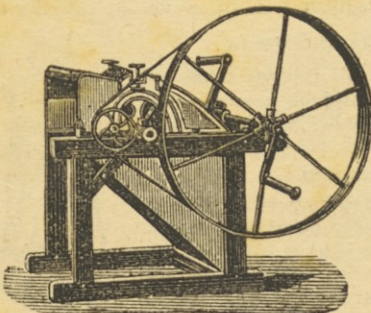
so posode za hišo, hlev, vrt, polje, vinograd, delalnico tovarno ladijo itd. — namesto, škafov, brentačev, vrčev putrhov itd. — So zmiraj pripravljene za rabo, so trdne trajajoče, lažje, lahke in bolj pripravne za vsako delo kot druge posode. — Dobivajo se na debelo in na drobno v delalnici tvrdke

SCHIVITZ & COMP.

v ulici Commerciale (trgovinska ulica) št. 11. v Trstu ;
na drobno tudi pri raznih trgovcih tu in na deželi.
Prospekte sceniki se razdaja in pošiljajo radovoljno.

Vse stroje za poljedelstvo. Vnovič znižane cene!

Trijeri (čistilni stroji za žito) v natančni izvrstitvi. Sušilnice za sadje in zelenjavo. Škropilnice proti peronospori, poboljšani sestav Vermorelov.



Mlatilnice, mlini za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav, (te stiskalnice imajo skoro ono tlačilno moč kakor hidravlične (vodovodne preše)

Slamoznalice jako lahko za goniti in po zelo zmernih cenah. Stiskalnice za

seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedelske stroje, prodaja v najboljši izvrstitvi

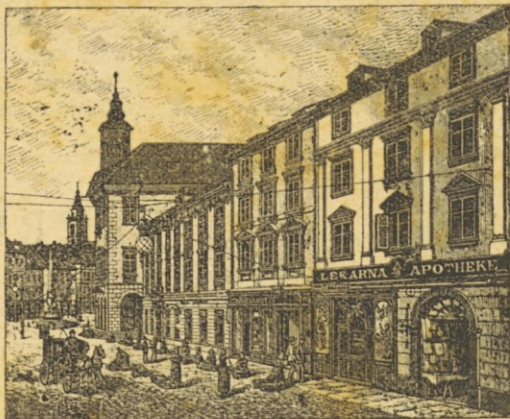
IG. HELLER na Dunaju

II/2, Praterstrasse 49.

Zastopniki se iščejo

Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati!

Se dobi najceneje v podpisani lekarni po pošti,
pošlje se na željo tudi samo en komad, vse
tako.



Pogled mestnega trga in lekarnne
Ubald pl. Trnkóczy-ja v Ljubljani.

UBALD pl. TRNKÓCZY

lekar pri rotovžu v Ljubljani

GES. DEP. SCHUTZMARKE



Marija Zell. Varstv. znamka. Pocukrene krogljice, 1 škatlj. 40 kr., 3 škatlj. 1 g'ld.

priporoča sledeča zdravila:

Doktor pl. Trnkóczy-ja

želodečne

kapljice. Dobro sredstv
za želodec. — 1 stekleni c
20 kr., 1 tucat 2 gld.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

krogljice

odvajalne (čistilne) čistijo
želodec. — 6 škatljic 1 gld.
05 kr. — Škatlja 21 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

prsni,

pljučni in kašljev sok ali zeliščni sirup, se-
stavljen z lahko raztvorljivim vapnenim že-
lezom, utiša kašelj, raztvorja sliz, ublažuje bol in kašelj, vzbuja
slast do jedi in tvori kri. — 1 stekl. 56 kr., pol ducata 2.50 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

protinski

ali drgnilni cvet (udov cvet, Gichtgeist
je kot bol utešujoče, ublažujoče drgne-
nje za križ, roke in noge kot zopet po-
življajoče drgnjenje po dolgi hoji in tež-
kem delu itd. priporočljiv. — 1 stekl. 50 kr, 6 stekl. 2.50 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja tinktura za

kurja očesa,

izkušeno sredstvo
zoper boleča kur-
ja očesa, bradovi-
ce, otrpnenje ko-
že, žulje in ozeblino. Ima to veliko prednost, da
se samo le s priloženim čopičem bolani del nama-
že. Stekl. po 40 kr. Šest steklenic 1 gld. 75 kr.



Varstvena
znamka.